

Onderzoek arbeidsmarkt zwembranche

Medio 2016 is het rapport van de Arbeidsmarktmonitor Sport gepresenteerd, waarin voor het eerst ook Nationaal Platform Zwembaden | NRZ als partner participeerde. In deze factsheet wordt een aantal voor de zwembranche relevante resultaten weergegeven. Wat blijkt is dat de zwembranche ten opzichte van andere (sport)sectoren relatief 'goede' banen biedt en dat het aantal banen enigszins lijkt af te nemen. Daarbij zijn er maar weinig betaalde banen te vinden bij zwemverenigingen, zijn zwemscholen in opkomst en lijkt het aantal banen bij zwembaden licht af te nemen.

140 bevraagde zwemororganisaties

De vragenlijst voor werkgevers is ingevuld door 68 zwembaden, 33 zwemscholen, 36 zwemverenigingen en 3 andersoortige organisaties (zie tabel 1). Uit de tabel blijkt dat er vooral bij zwembaden (96%) en zwemscholen (79%) betaalde medewerkers met een 'sport en bewegen'-gerelateerde vooropleiding werken en dat dit bij 11 procent van de zwemverenigingen ook het geval is.

Tabel 1 - Betaalde (s&b-)medewerkers en vrijwilligers

	Totaal aantal organisaties	Organisaties met betaalde medewerkers	Organisaties met betaalde s&b-functies	Organisaties met vrijwilligers
Zwembaden	68	97%	96%	24%
Zwemscholen	33	79%	79%	48%
Zwemverenigingen	36	11%	11%	97%
Overig (duiken, reddingsbrigade)	3	-	-	100%
Totaal (N=100%)	140	96	95	70

Arbeidsmarktmonitor Sport 2015

De Arbeidsmarktmonitor Sport is in 2015/2016 voor de vijfde keer uitgevoerd. Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt (KBA) heeft in opdracht van NOC*NSF, NPZ | NRZ, Fit!vak, KVLO, Hogescholen Sport Overleg, de mbo S&B-opleidingen en Arbeidsmarktfonds Samen Presteren gegevens verzameld bij meer dan duizend mbo- en hbo-gediplomeerden en 1.600 werkgevers. In het onderzoek wordt zowel de arbeidsmarkt vraag van werkgevers als het aanbod van gediplomeerden in kaart gebracht. Dit geeft zicht op trends en ontwikkelingen in de sportarbeidsmarkt en biedt opleidingen en studenten zicht op werkgelegenheidsperspectief.

Type banen in relatie tot andere sectoren

In vergelijking met sportsectoren als fitness, sportverenigingen, outdoor en de sector toerisme & recreatie geldt voor de zwembranche dat er relatief meer medewerkers zijn in een 'sport en bewegen'-functie van twaalf uur of meer (76%). Verder bleek dat medewerkers bij de overheid (64%) en in de zwembranche (57%) relatief het meest een vast contract hebben. Qua vereist opleidingsniveau geldt voor functies in de zwembranche (86%) net als voor fitness (87%) en outdoor (81%) mbo-niveau of lager. Voor sportgerelateerde functies in het onderwijs, bij de overheid of sportbonden is relatief vaak hbo-niveau vereist.

Zwembadfuncties in sport en recreatie

In het uitgevoerde sportonderzoek zijn zwembaden, -scholen en -verenigingen gekoppeld aan de sportsector en minder direct aan de sector 'recreatie & toerisme'. Veel zwembaden zien zichzelf echter eerder als recreatieve onderneming dan als sportvoorziening. De koppeling van zwembaden met beide sectoren kwam wel tot uiting waar het ging over de twee zwembadfuncties in het onderzoek (toezichthoudend zwembadmedewerker en (allround) zwembadmedewerker/instructeur). Zo is in tabel 2 te zien dat de (allround) zwembadmedewerker ook vaak te vinden is bij werkgevers in toerisme & recreatie (31%), overige commerciële organisaties (22%) en overheidsdiensten (11%) en dat de toezichthoudend medewerker relatief vaak ook in de gezondheidszorg (12%) te vinden is.

Tabel 2 – Zwembadbranche gerelateerde werkgelegenheid in andere branches (percentage van totale aangetroffen sportgerelateerde werkgelegenheid in betreffende branche)

	(Allround) zwembadmedewerker / instructeur	Toezichthoudend zwembadmedewerker
<i>Sportbranches:</i>		
Fitness	2%	-
Sportbonden en sportondersteuning	4%	1%
Overheidsdiensten m.b.t. sport	11%	8%
Overige commerciële organisaties (o.a. commerciële sportcentra)	22%	8%
<i>Overige branches:</i>		
Toerisme en recreatie	31%	7%
Gezondheidszorg	3%	12%
Welzijn	2%	1%
Veiligheid	1%	1%

Aantal betaalde medewerkers zwembranche

Er is een aantal specifieke cijfers vastgesteld over aantallen banen en fte's bij werkgevers in de zwembranche. Zo volgt uit tabel 3 dat er gemiddeld 18,1 betaalde sportgerelateerde medewerkers werken in zwembaden, ten

opzichte van gemiddeld 4,5 bij zwemscholen en 0,3 bij verenigingen. Er konden nog geen cijfers worden berekend over de totale omvang van de arbeidsmarkt in de zwembranche.

Tabel 3 – Gemiddeld aantal werknemers en fte

	Betaalde medewerkers		Betaalde s&b-medewerkers	
	Gemiddeld aantal	Gemiddeld fte	Gemiddeld aantal	Gemiddeld fte
Zwembaden (N=51)	69,3	55,3	18,1	12,3
Zwemscholen (N=28)	6,0	2,2	4,5	2,1
Zwemverenigingen (N=34)	0,4	0,1	0,3	0,2
Overig (duiken, reddingsbrigade) (N=3)	-	-	-	-

Verder volgt onder meer uit tabel 4 dat er ongeveer twee keer zoveel fte (allround) zwembadmedewerkers/instructeurs actief zijn ten opzichte van de toezichthoudend medewerkers. En blijkt dat toezichthoudend medewerkers weinig voorkomen bij zwemscholen, maar wel relatief vaker bij verenigingen actief zijn.

Tabel 4 – Aantal fte aangetroffen zwembadfuncties

	(Allround) zwembadmedewerker / instructeur	Toezichthoudend zwembadmedewerker
Zwembaden (N=51)	409	221
Zwemscholen (N=28)	113	9
Zwemverenigingen (N=34)	4	25
Overig (duiken, reddingsbrigade) (N=3)	-	-

Lichte krimp in voorgaande twee jaar

Bij de vraag of het aantal fte in betaalde sport en bewegen functies ten opzichte van twee jaar geleden is veranderd blijkt uit de totalen van tabel 5 dat het deel van de organisaties dat een toename ziet (21%) ongeveer gelijk is aan de organisaties die een afname

constateren (20%). Als naar de totale aantallen fte's wordt gekeken dan blijkt er een lichte krimp van 1,7 procent in fte's te zijn. Uit tabel 5 blijkt dat deze krimp voornamelijk zit bij de werkgelegenheid bij zwembaden en dat de werkgelegenheid bij zwemscholen duidelijk toeneemt.

Tabel 5 – Aantal fte in betaalde s&b-functies t.o.v. van 2 jaar geleden is... (percentage organisaties)

	Toegenomen	Afgenomen	Gelijk gebleven	Totaal (N=100%)
Zwembaden	12%	30%	58%	50
Zwemscholen	38%	0%	62%	26
Zwemverenigingen	25%	25%	50%	4
Totaal	21%	20%	59%	80

Verwachting komende vijf jaar

De verwachtingen wat betreft aantallen fte's sportgerelateerde functies bij zwembaden, zwemscholen en zwemverenigingen sluiten aan bij de ontwikkeling in voorgaande jaren. Hoewel een iets groter deel van de bevraagde organisaties positief is en groei verwacht (20%) ten opzicht van afname (17%), blijkt dat

de trend van toenemende werkgelegenheid bij zwemscholen en minder werkgelegenheid bij zwembaden doorzet. En aangezien zwembaden gemiddeld meer medewerkers in dienst hebben dan zwemscholen ligt het niet in de lijn der verwachting dat er meer banen beschikbaar zullen komen.

Tabel 6 – Aantal fte in betaalde s&b-functies in de komende 5 jaar zal... (percentage organisaties)

	Groeien	Gelijk blijven	Krimpen	Totaal (N=100%)
Zwembaden	8%	67%	25%	48
Zwemscholen	43%	57%	0%	23
Zwemverenigingen	25%	50%	25%	4
Totaal	20%	63%	17%	75

Uit het onderzoek blijkt verder dat werkgevers in de zwembranche, net als in andere sectoren, verwachten dat er de komende vijf jaar een toename zal zijn van het aantal vrijwilligersfuncties binnen de organisatie.

Afsluitend

De Arbeidsmarktmonitor Sport 2015 brengt zo cijfermatig de relevantie van de zwembranche in beeld voor werkgevers én voor het beroepsperspectief van studenten en opleidingen. Veel resultaten bevestigen bestaande beelden over ontwikkelingen in de

zwembranche (lichte krimp betaalde functies bij zwembaden, opkomst zwemscholen, verwachte toename vrijwilligers etc.).

Nationaal Platform Zwembaden | NRZ gaat graag het gesprek aan met vertegenwoordigers van werkgevers, werknemers, opleidingen en bonden over de betekenis van de resultaten en de positie van de zwembranche. Het onderzoek biedt onder meer suggesties om samen de positie van zwembadmedewerkers en opleidingen te versterken.

Deze factsheet is opgesteld door:

Jarno Hilhorst, manager Kenniscentrum Zwemmen¹ bij NPZ | NRZ, jhilhorst@npz-nrz.nl

Wilt u op de hoogte blijven van ontwikkelingen in de zwembranche dan kunt u zich aanmelden voor de nieuwsbrief van Nationaal Platform Zwembaden | NRZ via info@npz-nrz.nl.

¹ Het Kenniscentrum Zwemmen vormt een van de kerntaken van het Nationaal Platform Zwembaden | NRZ. Doel van het Kenniscentrum Zwemmen is om de zwemsector in brede zin te versterken en specifiek om nationale kwaliteitsverbetering en -borging op het terrein van zwemonderwijs en zwemomgevingsveiligheid te ondersteunen. Zowel wetenschappelijke kennis als praktijk- of ervaringskennis worden verzameld, gevalideerd en verspreid. Niet als doel op zich, maar als middel om de zwemsector te versterken.